

Výchovný ústav, Brandýs nad Orlicí, Komenského 1, 561 12
t.č. Gen. Závady 118, Vysoké Mýto 566 01
tel/fax: 465 544 280, e-mail: vu.brandys@tiscali.cz, vu.brandys@gmail.com

Školní vzdělávací program pro výchovu
Platný od 1.1.2017 čj. VUB 8/2017

Základní informace

Výchovný ústav je školským zařízením pro výkon ústavní a ochranné výchovy pro dívky ve věku 15-18 let. Zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Jde o zařízení, které pracuje s dětmi s poruchou chování formou otevřeného komunitního režimu. Zařízení má kapacitu 24 lůžek (3 výchovné skupiny), nemá vlastní školu - děvčata dojíždějí do středních škol v blízkém okolí. Děti, které nenavštěvují školu, jsou umístěny do pracovních výchovných skupin Dílna a mají možnost absolvovat rekvalifikační kurzy prostřednictvím Úřadu práce. Kromě výchovy a reedukace je zařízení schopno poskytnout komplexní diagnostiku poruch chování v případě umístění dítěte na základě rozhodnutí soudu za účelem diagnostiky bez předchozího pobytu v diagnostickém ústavu – např. při naplnění kapacit diagnostických ústavů, z důvodu blízkosti bydliště, předpokládané následné péče v otevřeném režimu s docházkou do civilní školy apod.

Přijímání, průběh a ukončování výchovy

Přijímání dětí je vázáno na rozhodnutí soudu na základě předběžného opatření nebo rozsudku o ústavní a ochranné výchovy nebo na základě rozhodnutí diagnostického ústavu na základě nařízené ochranné výchovy. Ukončování výchovy je vázáno na rozhodnutí soudu o předběžném opatření, zrušení ústavní nebo ochranné výchovy rozsudkem soudu nebo zletilostí, případně povolením dlouhodobého pobytu u zákonných zástupců ředitelem zařízení. Zařízení nevydává doklad o ukončení vzdělávání, pouze doklad o umístění a délce pobytu a péče, který nemá váhu osvědčení nebo vysvědčení.

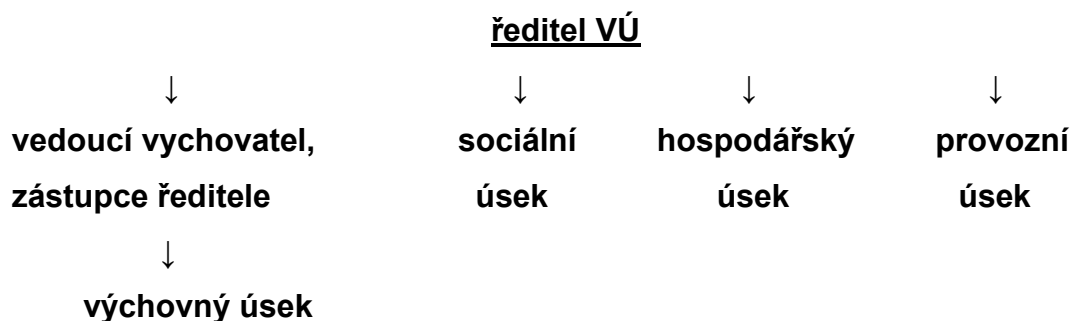
Přijímány jsou dívky ve věku 15-18 let, resp. dívky v tomto věku po dokončení povinné základní školní docházky, a to kdykoliv v tomto věkovém rozmezí.

Délka a časový plán výchovy

Vzhledem k neurčité délce pobytu jednotlivých dětí, která může být v rozmezí týdnů až několika let, ŠVP pro výchovu tvoří ucelený rámec rozvoje klíčových kompetencí osobnosti v tomto věku s cílem přípravy na běžný civilní život kdykoliv po opuštění ústavu. Jelikož ale některé děti odcházejí do běžného rodinného prostředí a některé odcházejí přímo do samostatného života, je pro každé dítě ŠVP ještě transformován na základě diagnostiky do individuálního výchovného plánu, který tak doplňuje některé oblasti Plánu rozvoje osobnosti dítěte. Tyto dva stěžejní dokumenty tvoří hlavní kostru výchovné práce s dítětem.

Personální zabezpečení

Organizační členění:

Činnost pracoviště řídí ředitel jmenovaný zřizovatelem. Ředitel zařízení řídí vedoucího vychovatele, sociální úsek, hospodářský a provozní úsek. Vedoucí vychovatel, který je zároveň zástupcem ředitele, řídí výchovný úsek s týmem vychovatelů, asistentů pedagoga a odborných pracovníků (etopedi, psycholog). V době nepřítomnosti ředitele zastupuje v běžných záležitostech v plném rozsahu, krom smluvních záležitostí.

- Výchovný úsek: odborní ped. pracovníci (etopedi, psychologové, psychoterapeuti) pedagogové (vychovatelé, asistenti pedagoga)
- Sociální úsek: sociální pracovnice 1,0 úv.
- Hospodářský úsek: účetní 1,0 úv., administrativní pracovník 0,5 úv., provozní pracovník (úklid) 0,5 úv.

Výchovný úsek je členěn do 3 výchovných skupin, každá skupina má 2 kmenové vychovatele. Denní služba ve všední dny je zajištěna v dopolední části v rámci pracovně výchovné skupiny zpravidla 1 vychovatelem, v odpolední části zpravidla 2 vychovateli a 1 asistentem pedagoga, noční služba zpravidla 2 asistenty pedagoga. Počty pedagogů ve službě jsou pravidelně přizpůsobeny aktuálnímu počtu dětí v zařízení a náročnosti programu. Odbornou péči o děti zajišťují psycholog (0,5 úv.) a speciální pedagog (0,25 úv.), doplňuje je vedoucí vychovatel a ředitel (0,25 úv. etopeda). Všichni pracovníci splňují vzdělání dle platné legislativy, případně si vzdělání doplňují, dále se vzdělávají, účastní se psychoterapeutických výcviků, výcviků v rodinné terapii, odborných konferencí, školení, seminářů a workshopů. Pracují pod supervizním dohledem.

Materiální a ekonomické podmínky

VÚ Brandýs n. Orlicí je dočasně umístěno v budově Domova mládeže ve Vysokém Mýtě. Jde o pronajaté prostory 2 pater celkem 4 patrové budovy. V budově je také umístěn civilní Domov mládeže, střední škola a školní jídelna. Prostory lze částečně oddělit, tak, aby nemuselo docházet k narušení soukromí klientů VÚ, přesto ale není tento stav příliš optimální. Budova je v centru města s bezprostředním dosahem dopravy do středních škol, lékařské péče, kulturního a sportovního vyžití atd. Prostory jsou vyhovující po stránce hygienické i technické, dokonce jsou v tomto ohledu lépe vyhovující než v bývalé budově zámku v Brandýse. Jako takové ale neodpovídají požadavkům práce se specifickou klientelou (tzv. chodbový internátní systém dispozičního uspořádání pokojů). Ideální by byla samostatná budova s pozemkem, tato je v řešení se zřizovatelem již od září 2013.

Pokoje dětí jsou dvoulůžkové, vždy dva propojené sociálním zázemím, vybavené nábytkem v rámci pronajatých prostor, který není majetkem ústavu. Dále máme k dispozici 2 kuchyňky, počítačovou učebnu s připojením k internetu, společenskou místnost a klubovnu, prádelnu, kde si děti samostatně perou v automatických pračkách, skladové prostory, 2 vychovatelny, administrativní prostory, výtvarnou dílnu s vlastním hrnčířským kruhem a keramickou pecí.

Pro účely sportovního vyžití využíváme vlastní vodácké vybavení s rafty, brusle, běžky, jízdni kola, pingpongové stoly, fotbálek, trampolíny, stany a jiné drobné vybavení, v okolí ústavu navštěvujeme také krytý plavecký bazén nebo venkovní bazén. Dále mají děvčata k dispozici šicí stroje, bohaté vybavení pro rukodělné techniky, pomůcky i materiál. Ústav disponuje knihovnou s běžnou literaturou a dále skladem učebnic pro různé obory vzdělávání. Pro civilní školní výuku v různých oborech máme k dispozici sklad pomůcek a vybavení (např. pracovní oblečení, vybava kadeřnic, speciální náčiní atd.). Mnohé z vybavení a materiálu se nám podařilo získat formou sponzorských darů a příspěvků z grantů, někdy se podaří i získat příspěvek pro konkrétní dítě na kompletní školní výbavu, která po odchodu z ústavu dítěti zůstává. Jde o finančně náročné pomůcky typu kadeřnická vybava apod. Děti se mohou běžně účastnit i akcí pořádaných školami, jako jsou adaptační pobyty, cyklistické a lyžařské výcviky apod., ústav dítě kompletně vybavuje a hradí potřebné náklady (z větší části z grantů a sponzorských darů). Také jsme schopni zprostředkovat a hradit dítěti další profesní kurzy, vč. rekvalifikací.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Dítě má povoleno používat vlastní elektrické spotřebiče (pouze nabíječky, fény, kulmy, notebooky, přehrávače hudby apod., ostatní přístroje jako např. kuchyňské spotřebiče na pokojích apod. nejsou povoleny) pouze po předchozí elektrovizí daného spotřebiče určeným odborným pracovníkem. Dítě nemůže mít u sebe předměty poškozující zdraví, např. nože, zbraně, injekční jehly, psychotropní látky, tabákové výrobky, apod. Tyto předměty předá do úschovy pedagogům, následně jsou odevzdány zákonným zástupcům nebo vráceny při odchodu ze zařízení.

Dítě je povinné dbát pokynů vychovatele, obsluhu elektrických přístrojů v kuchyňkách a v prádelně provádí pod dohledem vychovatele, rovněž obsluhu šicích strojů, tavných pistolí, hrnčířského kruhu a dalších, a to vždy po předchozím proškolení vychovatelem. Dítě neprovádí úpravy a opravy žádných přístrojů nebo zařízení, každou závadu (vč. např. výměny žárovky nebo výměny jehly u šicího stroje) hlásí vychovateli. Je zakázáno v celém vnějším i vnitřním prostoru ústavu kouřit, požívat alkohol a jiné psychotropní látky, sebepoškozování tetováním, piercingem, manipulovat s hasicími přístroji pokud nehrozí nebezpečí požáru (a i v tomto případě dítě se pokud možno obrací na pracovníky zařízení), manipulovat s předměty tak, aby dítě způsobilo poškození zdraví jiné osobě či sobě. Úklidové prostředky používá dítě pod dohledem pedagoga, používá přiměřené ochranné pracovní prostředky, dbá na bezpečnost při úklidu (např. kluzké podlahy, chemické prostředky apod.). Jakýkoliv úraz či nemoc nahlásí dítě neprodleně výchovnému pracovníkovi či zdravotnici. Dívka nesmí v prostoru objektu manipulovat s otevřeným ohněm, v případě zjištění požáru okamžitě je povinna zabránit poškození zdraví sobě a druhým (poskytne nutnou pomoc) a přivolá pomoc pracovníka zařízení nebo přivolá hasiče. Při volném pohybu na vycházkách, cestování domů a při pobytech doma na dovolenkách je povinna dívka dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví. Pokud dívka poruší některé ustanovení bezpečnostních pravidel a dojde k požáru, ublížení na zdraví či jiné závažné události, vystavuje se trestnímu stíhání.

O zdravotní stav dětí se stará zdravotnice zařízení. Po přijetí dítěte je zaregistruje obvodní dětský lékař ve městě, je provedeno vstupní vyšetření a další nutná vyšetření podle zdravotního stavu. Po dohodě s dívkou je provedena povinná registrace gynekologem, vyšetření si dohodne dívka s gynekologem sama. Ústav usiluje o preventivní gynekologické prohlídky. Pokud je vhodné užívání antikoncepce, ústav ji hradí do výše stanovené ředitelem zařízení ve zvláštním předpise. Stomatologické ošetření je prováděno zubním lékařem ve městě. Ústav dětem zabezpečuje plnou úhradu zdravotní péče včetně léků, jež nejsou hrazeny

ze zdravotního pojištění, nehradí ale nadstandardní péči nehrazenou pojišťovnou, jež je vyžadována zákonným zástupcem. Nemocné dítě je podle potřeby izolováno na volný pokoj, je pod kontrolou zdravotníka zařízení a vychovatelů, jsou mu podávány léky podle potřeby, které se zapisují do knihy léků. Odmítnutí léků se zaznamená.

Všichni pracovníci jsou v oblasti BOZP proškoleni při vstupu do zaměstnání a dále pravidelně dle zákonných norem, pověřený pracovník provádí pravidelnou kontrolu bezpečnosti zařízení, dále kontrolu opatření požární ochrany. Pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni také v první pomoci. Bezpečnostní pokyny pro děvčata jsou součástí vnitřního řádu, děvčata stvrzují jejich porozumění svým podpisem. Pravidelně jednou ročně či při významné obměně kolektivu je prováděno bezpečnostní proškolení děvčat. Jednou ročně provádí prověřková komise určená vedoucím pracovníkem prověrku BOZP. Kontrolu bezpečnosti na pokojích děvčat a ve společném prostoru provádí sloužící vychovatel (uzavírání oken, bezpečnost zásuvek a rozdvojek. Závady nahlásí neprodleně údržbě nebo administrativní pracovníci, kontrolu zapisuje do systému Evix. Rovněž každý vychovatel při zjištění bezpečnostní závady je povinen zabezpečit bezpečí děvčat a sebe a závadu buď odstranit nebo ji ohlásit.

Při úrazech sloužící vychovatel zajistí řádné ošetření úrazu, volá RZP, úraz zapíše do knihy úrazů, oznámí úraz vedoucímu pracovníkovi v nejbližší možné době. Registrované úrazy s vyžádaným léčením zpracovává zdravotník ve spolupráci s externí firmou v oblasti BOZP do záznamu pro úraz, do 5. dne následujícího měsíce jsou zaslány na inspektorát bezpečnosti práce, zdravotní pojišťovně zraněného, České pojišťovně, dítěti do spisu, sociální pracovnice zajistí hlášení české školní inspekci. Písemně jsou informováni o úraze rodiče dítěte sociální pracovníci. Do knihy úrazů jsou evidovány i úrazy bez lékařského ošetření, a to dětí i pracovníků.

Před odjezdem na výlet či výjezd vychovatel seznámí děvčata se všemi pokyny k bezpečnosti zdraví při akci, zapíše do Knihy denní evidence, že toto proškolení provedl a tuto informaci podepíše, zajistí podpisy všech účastníků. Dbá především na bezpečnost cestování, bydlení ve zvoleném objektu a pravidel komunikaci mezi pracovníky a děvčaty. Vychovatel je povinen mít při sobě na výletě nebo na výjezdu příruční lékárnu a služební mobilní telefon. Při jízdě na kole nebo raftování, stejně tak před jakoukoliv jinou aktivitou vychovatel zkontroluje před jízdou technický stav sportovního vybavení předepsané vybavení. Před každou sportovní aktivitou vychovatel proškolí nutnými pokyny pro ochranu zdraví, zapíše do knihy denní evidence se svým podpisem a zajistí podpisy všech účastníků. Děti i pracovníci jsou povinni při výjezdových a sportovních aktivitách používat vybavení,

kteřé odpovídá všem normám, dále ochranu hlavy helmou při cyklistice a vodáckých aktivitách, případně jiných, kde je ochrana hlavy předpokládána, při vodáckých aktivitách jsou všichni účastníci povinni použít záchranné vesty. Za dodržení zodpovídá pracovník určený jako vedoucí směny nebo výjezdu.

Převlékání ložního prádla je prováděno 1 x za 14 dnů, organizuje sloužící vychovatel, použité ložní prádlo není shromažďováno v prostoru ústavu, ale odevzdává se ihned pracovníci Domova mládeže. Osobní prádlo svěřenky perou samy s kontrolou vychovatele průběžně.

Cíle výchovy, vzdělávání a péče

- brzký návrat dítě do přirozeného rodinného prostředí, příprava na tento návrat formou integrace do běžného civilního prostředí, příprava na samostatný život po zletilosti,
- rozvoj osobnosti dítěte, které bude vybaveno poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost, pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti, utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Konkrétní cíle vzdělávání jsou uvedeny u jednotlivých výchovných oblastí.

Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do zařízení jsou přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti zdravotně i sociálně znevýhodněné, děti s poruchami chování, děti nadané. Vzdělávání a výchova dětí se speciální vzdělávací potřebou probíhá dle platné legislativy, a to dle zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a dle vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zařízení vlastní školu nemá a zpravidla realizuje vzdělávání dětí v běžných středních nebo základních školách, s ohledem na speciální vzdělávací potřebu je v indikovaných případech možné vzdělávat dítě na střední škole speciální, a to vždy po předchozím souhlasu zákonného zástupce a diagnostice školským poradenským zařízením. Podpůrná opatření v rámci školní výuky jsou poskytována konkrétní školou v její vlastní režii dle výše uvedených legislativních norem, zařízení poskytuje škole, rodině, dítěti i školskému poradenskému zařízení součinnost.

Speciální vzdělávací potřeba je v rámci výchovy v zařízení zohledňována vždy, a to formou individuálního přístupu, kdy standardní školní vzdělávací program je každému dítěti bez ohledu na specifické potřeby uzpůsoben do individuálního vzdělávacího programu. U dětí se specifickou vzdělávací potřebou se dále individuální vzdělávací program více přizpůsobuje a vyhodnocuje. Vyhodnocování dílčí probíhá jednou za 14 dní na pedagogické radě a komunitě, vyhodnocování písemné pak jednou za 6 měsíců nebo podle potřeby dítěte.

Zařízení je dočasně umístěno v pronajatých prostorách, které nemají materiální vybavení pro pobyt dítěte se závažným somatickým handicapem.

Klíčové kompetence

Výchovný program pracoviště prolíná všemi třemi programy, metodami a typy výchovy působí na vytváření a posilování především těchto osobnostních kompetencí dětí:

- 1. Kompetence k učení**
- 2. Kompetence k řešení problémů**
- 3. Kompetence komunikativní a k práci s informacemi**
- 4. Kompetence sociální a personální**
- 5. Kompetence občanské a kulturní**
- 6. Kompetence pracovní a k pracovnímu uplatnění**

1. Kompetence k učení:

- Výuka v ústavu neprobíhá, učební kompetence pomáháme rozvíjet kmenovým školám dětí podporou přípravy na vyučování.
- Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování dětí metodami a formami práce, které umožňují přímou zkušenost a propojenost s civilním životem.
- Vyhledávání informací, chápání jejich smyslu a využití v praxi, ověřování znalostí (řízení vlastního učení).
- Uvádění znalostí do vzájemných souvislostí v rámci denního programu.
- Podpora přípravy na vyučování ve studijním programu posilující samostatnost a schopnost zorganizování činnosti.
- Podpora vlastního úsudku, tvořivosti, umění diskutovat, zodpovědnosti, respektu k postoji druhého.
- Poznávání vlastních možností, vedení dětí k sebehodnocení v učení i v životní orientaci - sebereflexe.
- Rozvoj kognitivních dovedností - vedení vnitřního dialogu jako způsobu podpory vlastního chování, reflektování vlastního chování z pozice okolí, podniknutí kroků k řešení vlastního chování - zvládnání impulsů, stanovení cílů, promýšlení důsledků chování, porozumění normám chování - pozitivní názor na život, projevení sebejistoty - realistická očekávání od sebe sama.
- Učení se důvěře ve vlastní schopnosti v reálné rovině.
- Podpora reálného sebehodnocení, adekvátní sebedůvěry na základě reálných kognitivních procesů.
- Osvojení si předpokladů k celoživotnímu učení.

2. Kompetence k řešení problémů

- Rozumová výchova, podpora k logickému myšlení, k řešení problémů - zvolené formy práce prolínají všemi metodami a typy výchovy.
- Práce s informacemi z různých zdrojů.
- Posilování odolnosti a motivace uvažovat, srovnávat, hodnotit, nevzdávat se.
- Schopnost problém postihnout, definovat.
- Samostatné rozhodování, zvažování důsledků svého rozhodnutí, nesení zodpovědnosti za své rozhodnutí.

3. Kompetence komunikativní a k práci s informacemi

- Výstižné, souvislé a kultivované formulování svých myšlenek.
- Naslouchání názoru druhého, ohleduplné vedení diskuze.
- Ovládání problematiky emocí, rozpoznání jejich vlivu na komunikaci, zvládání vlastních emocí - komunikovat nad věcí, eliminování kritiky druhého.
- Zvládání dovednosti vést diskusi.
- Slušnost ve vyjadřování názorů a postojů.
- Využívání informačních technologií, bezpečnost internetu, sociální sítě.
- Porozumění potřebným textům a informacím.

4. Kompetence sociální a personální

- Orientace v mezilidských vztazích, uvědomění si zpětné vazby svého chování a jednání v okolí.
- Rozpoznání nevhodného a rizikového chování, uvědomění si jeho důsledků.
- Zvládání vztahů - větší schopnost analyzovat a chápat vztahy.
- Řešení konfliktů, názorová různost - tolerance, posilování asertivního jednání, nácvik a posilování empatie.

- Zainteresování na vyšší spolupráci s ostatními, pomoci druhým, pozitivní komunikace s druhými, podpora zodpovědnosti za vztahy, učení se spolupracovat.
- Budování pozitivního hodnotového systému jednotlivých dětí.
- Zvládnutí náhledu na svoji rodinu, vztahy k členům rodiny, na situaci nařízení ústavní výchovy.
- Zvládání péče o domácnost, příprava jídel, nákup potravin, rozpočet na vaření, rozpočet domácnosti, péče o oblečení.
- Finanční gramotnost.

5. Kompetence občanské a kulturní

- Orientace v právních a zákonných normách.
- Orientace v multikulturním světě.
- Zvládání komunikace s úřady.
- Zvládnutí poskytnutí pomoci druhému v krizové situaci.
- Pozitivní postoje k ochraně životního prostředí.

6. Kompetence pracovní a k pracovnímu uplatnění

- Rozvoj vztahu k práci, posílení pracovních návyků.
- Posilování potřeby pracovat, mít radost z výsledků práce.
- Práce jako pomoc druhému.
- Práce jako zdroj obživy.
- Volba oboru vzdělání s ohledem na trh práce, možnosti dalšího vzdělávání, profesní a rekvalifikační kurzy, základy podnikání.

Metody a formy výchovné práce, výchovné postupy, které jsou využívány k harmonizaci osobnostního rozvoje a získávání uvedených kompetencí, konkrétní výchovné cíle

Metody

Spontánní - v průběhu běžného dne - neřízené rozhovory, pochvaly, nápodoba, sociální učení v reálu, vzory, ideály, ukázky, příběhy.

Verbální regulace chování: instrukce, pokyn, doporučení, rada, podněcování, různé formy zpětných vazeb.

Řízené - řízené sociální učení, hraní rolí, inscenační techniky, situační úkolové hry, nácvik konkrétních sociálních dovedností

- besedy, diskuze, exkurze, návštěvy knihovny, divadla, kina

- hry, projektové hry, kvízy, soutěže

- zájmová činnost

- volnočasové aktivity, ruční práce, vaření

- sportovní aktivity

- zátěžové aktivity

- relaxace

- výroba a prodej výrobků

Výchovné postupy

- emoční podpora dítěte, poskytování zájmu a prostoru pro sebeotevření se
- poskytování vztahové podpory/ s přiměřenou reflexí pedagoga/
- posilování samostatnosti, nepoužívání direktivních metod, zažívání kooperace
- posilování kompetencí vlastními silami zvládat svůj život
- podpora schopnosti se rozhodovat, nevinit za svá rozhodnutí okolí, nést zodpovědnost za své rozhodnutí
- podpora aktivity a samostatnosti dívky
- vedení k opouštění dětských strategií
- posilování autokorektivního jednání

- pomoc při vytváření sebenáhledu na své chování – od verbálního přes produktivní až po efektivní/ chovat se sociálně přijatelně bez vnější regulace/.

Formy výchovné práce

- individuální práce
- skupinová práce

Výchovné zásady

- jasná a srozumitelná pravidla
- jasné a srozumitelné a časté pozitivně konotované zpětné vazby
- podpora vzájemné důvěry
- práce na principu dohody /krátkodobé kontrakty/
- převaha pozitivně stimulujících prvků
- odlišení emoce a chování jedince a jeho jednání
- pedagog je modelem chování
- průběžná motivace dítěte
- podpora sebereflexe
- individualizace

VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Rekreační činnosti a volnočasové aktivity

Výchovné cíle:

- ✓ uplatnění kompenzační funkce rekreace, relaxace
- ✓ odstranění únavy z jednostranného zatížení organismu
- ✓ smysluplné využívání aktivního odpočinku

Hlavní činnosti:

- individuální a kolektivní tělovýchovné činnosti
- pohybově řízené a spontánní hry v přírodě, vycházky do přírody
- sběr lesních bylin a jiných plodin
- účast na zábavných akcích rekreačního charakteru
- návštěvy kina, divadla, sportovních akcí apod.
- výlety rekreačního charakteru a to i s cíleným programem
- společenské hry
- poslech hudby, tanec, výtvarné techniky

Očekávané kompetence:

- ✓ pochopení podstaty aktivního odpočinku
- ✓ poznání vhodných relaxačních technik a umění jejich využití
- ✓ přirozená redukce stresu, úzkosti, napětí

Příprava na vyučování

Výchovné cíle:

- ✓ doplnění vzdělávací činnosti školy
- ✓ rozvoj vědomostí, dovedností a návyků získaných při vyučování
- ✓ pěstování smyslu pro povinnost a zodpovědnost
- ✓ odpovědnost k ostatním a pomoc slabším

Hlavní činnosti:

- pravidelné vypracovávání písemných a ústních domácích úkolů
- osvojování základních technik učení se
- práce s odbornou knihou, internetem, se sociálními sítěmi
- osvojování návyků samostatné práce
- upevňování vědomostí a návyků zábavnou formou
- kontrola úrovně vědomostí a dovedností
- prohlubování poznatků získaných ve škole při vycházkách, exkurzích, zájmové činnosti
- spolupráce se školou, kontrola výukových výsledků

Očekávané kompetence:

- ✓ znalost a práce podle základních technik učení
- ✓ umění si zorganizovat práci tak, aby byla efektivní
- ✓ zvládnutí práce samostatně, pravidelně
- ✓ schopnost pracovat v kolektivu a pomáhat druhým

Zájmové činnosti

Výchovné cíle:

- ✓ motivace k rukodělné činnosti
- ✓ zařazování aktivit na ochranu přírody, pěstitelství, chovatelství
- ✓ rozvíjení čtenářských a literárních dovedností, kultury slovního projevu, estetického projevu, výtvarných a hudebních dovedností
- ✓ budování vztahu k okolí
- ✓ kultivování společenského chování
- ✓ upevňování tělesné zdatnosti, rozvíjení sportovních dovedností, aktivního pohybu
- ✓ upevňování komunikačních dovedností, zvládnání práce na internetu

Těmto činnostem se mohou děvčata věnovat v rámci skupinové činnosti nebo zájmových kroužků - denně mají možnost výběru z několika aktivit.

Hlavní činnosti a zájmové aktivity:

✓ **pracovně technické**

- zhotovování výrobků z různých materiálů včetně přírodních
- drobné opravy v domácnosti
- základy šití, šití povlečení
- drobné úpravy oděvů
- základy vaření, rozpočet pro domácnost, vaření pro celou skupinu
- pravidelný kroužek pečení pondělí 17 hod.

- vaření každý víkend pro celý ústav - normování, nákup potravin, vaření
- pravidelný úklid celého ústavu - pondělí odpoledne

✓ přírodovědné

- pozorování přírody
- práce na zahradě, pěstování zeleniny, květin
- vycházky, výlety do přírody, návštěva ZOO, botanické zahrady
- ochrana přírody, chování v přírodě
- chování zvířat podle možností ústavu, péče o zvířata

✓ společenskovední

- neformální rozhovory o knize, TV pořadu, filmu,
- internetové informace
- četba knih a časopisů
- beseda s významnou osobností
- sledování tisku a ostatních dostupných masmedií
- oslavy tradičních lidových svátků s uplatněním regionálních prvků
- besedy/neformální/o politické situaci
- společensko - právní diskuze

✓ komunikační technologie

- práce s internetem, sociální sítí, bezpečnost práce s internetem

✓ estetické - výtvarné

- malba, kresba
- práce s hlinou, práce s hlinou na hrnčířském kruhu
- koláže
- moderní výtvarné techniky, stará řemesla

-hudební

- poslech hudby
- jednoduchá hra na hudební nástroje
- zpěv s doprovodem i bez doprovodu
- tanec
- hudební hry
- návštěvy různých druhů koncertů

-literárně dramatické

- společná i individuální četba
- návštěvy divadelních a filmových představení
- recitace, dramatizace
- kultivace slovního projevu
- aktivní dramatizace

✓ sportovní činnosti

- kondiční, zdravotní a relaxační cvičení
- posilování
- pohybové hry
- míčové hry
- běh, běh na lyžích
- cykloturistika
- turistika
- plavání
- jízda na koni
- kulečnick
- stolní tenis, stolní fotbal
- zimní sporty
- plavení po řece - rafty
- tanec
- lyžování, snowboarding

✓ **dopravní a brané**

- poučení o protipožární ochraně
- aktivní znalost zásad první pomoci
- táboření, orientace v přírodě
- ochrana při přírodních katastrofách
- seznámení s dopravní tematikou
- zásady bezpečnosti chování v objektu
- na silnici, při cestování

Očekávané kompetence:

- ✓ schopnost smysluplného využívání volného času
- ✓ aktivní přístup k sebeuspokojení na základě vlastní pozitivní aktivity
- ✓ prožívání pocitu vlastní úspěšnosti
- ✓ schopnost rozlišit aktivní jednání od pasivity
- ✓ bezpečné chování v civilním životě
- ✓ prevence vzniku závislostí

Sebeobslužné, organizační činnosti a péče o zdraví

Výchovné cíle:

- ✓ zvládání samostatného života s výhledem na osamostatnění se s následným zařazením do společenského, kulturního a pracovního života.

Hlavní činnosti:

- péče o oblečení, drobné opravy
- praní prádla, péče o povlečení
- udržování pořádku v osobních věcech

- příprava jídel
- péče o čistotu a estetický vzhled
- péče o malé děti a pomoc slabým
- péče o nemocné
- ochrana zdraví a předcházení úrazů
- hospodaření s finančními obnosy - kapesné, výživné
- aktivní účast při nákupech potravin, oblečení
- příprava oslav - narozenin, svátků, výzdoba
- aktivní účast při plánování života v zařízení
- vyřizování jednoduchých úředních záležitostí
- péče o zdravý životní styl
- péče o život bez abúzu návykových látek, předcházení závislostem
- péče o osobní hygienu
- předcházení nechtěnému otěhotnění, antikoncepce, gynekologická zdravotní péče
- kultivování života ženy, příprava na zdravý partnerský život

Očekávané kompetence:

- ✓ sociální kompetence k praktickému životu, zvládnání rodinného a partnerského života

Reedukační činnosti, psychoterapeutické aktivity

Cíle:

- ✓ poznání sebe sama, náhled na sebe a své rizikové chování
- ✓ práce se svojí emocionalitou
- ✓ oddálení nezdrženlivé potřeby momentálního uspokojení
- ✓ sebeovládání
- ✓ postupné přebírání odpovědnosti za své chování
- ✓ zvládání konfliktů a agresivity
- ✓ překódování stávající hodnotové orientace

Hlavní činnosti:

- nácvik dovedností potřebných pro efektivní chování
- stimulace, přesvědčování, organizace chování
- modelové vytváření vhodných podnětů
- aktivní sociální učení
- vytváření přiměřených vzorců jednání
- harmonizace osobnosti
- podpůrné psychoterapeutické aktivity - individuální rozhovory, skupinové terapeuticky zaměřené aktivity
- výpomocné práce v ÚSP zaměřené na problematiku jiného druhu postižení

Očekávané kompetence:

- ✓ sebepoznání
- ✓ autoregulace svého chování
- ✓ schopnost zvládání životních situací, agresivního chování, sebenáhled, přiměřené sebehodnocení, navazování kladných

sociálních vztahů, plné uplatnění v civilním životě,
zodpovědnost za své rozhodování a chování

Zájmové a reedukační aktivity v rámci týdenního rozvrhu

- Pondělí:** psychoterapeutická skupina
úklid společných prostor
malá komunita
- Úterý:** kroužek pečení
výchovné aktivity podle týdenního plánu
volné vycházky
malá komunita
- Středa:** velká komunita
- Čtvrtek:** volné vycházky
výchovné aktivity podle týdenního plánu
malá komunita
- Pátek:** relaxační aktivity
volné vycházky
malá komunita
- Sobota:** celodenní výjezdové, sportovní, kulturní aktivity
celodenní vaření a hospodaření s penězi
- Neděle:** relaxace, volné vycházky

Konkrétní výjezdové a jiné významnější aktivity jsou rozepsány v ročním plánu výchovné činnosti a týdenních plánech výchovné činnosti.

Výchovný ústav, Brandýs nad Orlicí, Komenského 1, 561 12
t.č. Gen. Závady 118, Vysoké Mýto 566 01
tel/fax: 465 544 280 , e-mail: vu.brandys@tiscali.cz, vu.brandys@gmail.com

Šablona pro tvorbu Individuálního vzdělávacího programu
(příloha ŠVP pro výchovu č.1)

Jméno dítěte:.....

Datum narození:.....

Datum přijetí do zařízení:.....

Program (škola, Dílna, rekvalifikace,...).....

Metody praktické i teoretické, nácvik přirozenou formou, přednášky apod.

Sebeobsluha:

- Specifická hygiena dívek, důsledky špatné hygieny
- Základy ručního praní, sušení a žehlení prádla
- Třídění prádla, prací symboly, druhy pracích a avivážních prostředků
- Obsluha automatické pračky
- Odstraňování skvrn z oděvů, čistírna oděvů-ceny za čištění
- Základní druhy čistících prostředků, základy úklidu
- Nákupy oděvů a obuvi s doprovodem, estetika oblékání, sezónní oblékání
- Oprava jednoduché trhliny, přišítky knoflíku
- Základní stehy pro ruční šití
- Obsluha šicího stroje, základy šití na šicím stroji

Péče o zdraví:

- Základy první pomoci, důležitá tel. čísla
- Tepenné krvácení, zástava srdce, zlomeniny, doprava zraněného
- Úraz el. proudem, popáleniny, otravy, úžeh a úpal, alergie
- Význam pohybu a sportu, správné držení těla
- Význam duševní hygieny, prevence stresu
- Ošetření drobných poranění, péče o nemocného
- Základní nemoci, příznaky a předcházení nemocem
- Význam léků, jejich nebezpečí, alternativní medicína
- Menstruační cyklus, vedení menstr. kalendáře
- Prevence sexuálně přenosných chorob, antikoncepce
- Škodlivost drog, alkoholu, kouření
- Správná výživa, mentální anorexie a bulimie, BMI
- Psychické nemoci, sebepoškozování
- Zdravotní pojištění
- Preventivní lékařské prohlídky, důsledky nedodržování léčebného postupu

Základy vaření:

- Výživové hodnoty potravin, základní druhy potravin
- Vitamíny a minerály v potravě a jejich význam
- Ukládání potravin, trvanlivost, způsoby uchovávání
- Konzervace, mražení, sušení a jiné tech. postupy
- Zdraví škodlivé přídavné látky v potravinách
- Příprava dětské stravy do 3 let věku dítěte
- Týdenní jídelníček a jeho plánování (ceny, výž. hodnota, pestrost,...)
- Základní vybavení kuchyně

- Nákup potravin s omezeným rozpočtem
- Příprava jednoduchých a cenově dostupných jídel
- Vedení si knihy receptů
- Maso a jeho druhy
- Mouka, druhy a použití
- Základní druhy polévek
- Základní druhy omáček
- Přílohy k hlavním jídlům
- Příprava celodenního menu pro vých. skupinu, nákup potravin, rozpočet
- Uvaření celodenního menu, úklid kuchyně
- Příprava jednoduchých moučnicků (pudink, koláč, bábovka, cukroví,...)
- Druhy těst a jejich příprava
- Pečení dortu pro jinou klientku k narozeninám

Rodinná výchova, sexuální výchova:

- Struktura a poslání rodiny, role otce a matky, vztahy
- Základy anatomie
- Práva a povinnosti dětí
- Význam lidské sexuality, rozdíly mezi pohlavími
- Početí, vývoj plodu a porod
- Pohlavní styk, antikoncepce, plánované rodičovství, nechtěné těhotenství
- Masturbace, poluce, sex. přenosné choroby
- Výběr partnera, manželství a partnerství, vztahy mezi partnery, rozvod a jeho důsledky
- Homosexualita a heterosexuality, promiskuita
- Sexuální deviace, sex. poruchy
- Mezigenerační vztahy, úmrtí v rodině, pohřeb, dědictví

- Péče o dítě do předškolního věku

Pracovní výchova, provoz domácnosti:

- Jednoduché domácí práce (utírání prachu, péče o lůžkoviny, obsluha vysavače,...)
- Čistota WC a koupelny
- Péče o pokojové a balkonové rostliny, práce na zahradě
- Výsev, způsoby rozmnožování rostlin, hnojení
- Péče o domácí zvířata v bytě, základní hospodářská zvířata
- Třídění odpadu, environmentální výchova, recyklace
- Základy běžné údržby v bytě (zatlouci hřebík, oprava ušlé pneumatiky jízdního kola, použití ručního nářadí – šroubovák, pilka, lepení, výměna žárovky, pojistky, hlavní uzávěr vody, elektřiny a plynu,...)
- Základní příjmy a výdaje v provozu domácnosti (rovnováha v rozpočtu, měsíční rozpočet, nájemné, inkaso, SIPO, poplatky, pojištění, energie, voda a plyn, energetická náročnost spotřebičů)
- Mimořádné finanční situace, náklady na dítě do 3 let věku, půjčky, úvěry a hypotéky a jejich rizika
- Ruční práce, rukodělné činnosti s využitím v bytě (textil v bytě – polštářky, povlečení, batikování, tkaní koberečků apod.)
- Estetika bytu, barvy v bytě, návrh pokoje
- Oprava a recyklace nábytku, nátěry
- Škudci v domácnosti
- Vybavení domácnosti (cenová náročnost)

Příprava na vyučování, vzdělávání:

- Systematická příprava do školy (opakování a prohlubování učiva), vytváření poznámkového aparátu, dopisování sešitů
- Příprava na závěrečné zkoušky, maturitu, vypracování otázek

- Péče o pracovní oblečení, příprava školních pomůcek,
- Mentální hygiena, jak se učit, učební styly
- Práce s informacemi, umět vyhledávat informace, analýza odborného textu
- Volba povolání, testy profesní orientace, návštěva Úřadu práce

Právní minimum, finanční gramotnost, sociální dovednosti:

- Druhy komunikace, asertivita
- Základy slušného chování, chování u stolu
- Pracovní smlouva, druhy pracovních vztahů, důsledky neomluvených absencí
- Plat, mzda, daň z příjmu, hrubá a čistá mzda, srážky ze mzdy
- Exekuce, insolvence, oddlužení
- Strukturovaný životopis, motivační dopis, výběrové řízení
- Ztráta práce, Úřad práce, povinnosti uchazeče o zaměstnání, hledání práce
- Rekvalifikační kurzy
- Osobní doklady
- Nájemní smlouva, trvalé a přechodné bydlení, družstevní bydlení
- Základní sociální dávky
- Státní správa, krajský úřad, městský úřad, úřad práce, finanční úřad, OSSZ, Policie, Městská policie, soudy
- Základní lidská práva, povinnosti občanů, dětská práva
- Vnitřní řád zařízení, práva a povinnosti dětí, stížnosti a jejich vyřizování
- Zásady bezpečnosti při cestování, naplánování trasy
- Vyhledání spojů v jízdním řádu a na internetu, cena cesty
- Druhy poštovních zásilek, poslat dopis, doporučený dopis, balík
- Peněžní styk, podání složenky, bankomat, bankovní účet
- Telefonování, ceny účtů, email

- Pravidla silničního provozu, dopravní značky
- Objednání u lékaře, zjišťování možnosti zaměstnání, komunikace s úřady
- Základy jednoduchého účetnictví, paragon, příjmový a výdajový doklad, faktura
- Základy podnikání, komunikace se zákazníkem, stanovení ceny výrobku

Další témata dle diagnostiky:

-
-
-
-
-

Metodická podpora k práci s ŠVP pro výchovu

(příloha ŠVP pro výchovu č.2)

ŠVP slouží jako hlavní kostra výchovného programu, konkrétně je pak implementováno do Ročního plánu výchovné činnosti, Týdenního plánu výchovné činnosti, Programu rozvoje osobnosti, jehož dodatkem je Individuální výchovný plán.

Témata zařazujeme průběžně dle potřeby skupinově i individuálně, pokud možno ve formě přirozených činností. Dále u činností, které vyžadují mj. teoretickou přípravu volíme přiměřené pedagogické metody, zábavnou formu, učení v souvislostech, apod. Můžeme také využít níže uvedených tipů:

Výlet do "neznáma" – hledání v jízdním řádu apod.

pomůcky: velký arch balícího papíru + psací potřeby, papíry, internet, mapa, jízdní řád

metoda: myšlenková mapa, puzzle

určeno pro jednotlivce, dvojice, malé i větší skupiny

Vychovatel na arch papíru napíše doprostřed jméno lokality výlet a jeho základní program. Nápis dá do kroužku. (např. turistický výlet na Sněžku). Klienti přemýšlí o všech věcech, které s tímto výletem souvisí, tzn. jakou výstroj sebou, jak se tam dostanou, kolik je to bude stát, jak se budou stravovat, co je nutné zajistit dopředu apod. Všechny nápady se zapisují na arch kolem zakroužkovného termínu, pomocí čar se spojují související pojmy. Při plnění úkolu probíhá diskuze. Poté se arch papíru rozstříhá na jednotlivá hesla a sestavuje se pořadí jednotlivých fází příprav. Přemýšlí se nahlas o tom, co dalšího je nutné zařídit u jednotlivých přípravných fází. Celý úkol se dále doplní o důležité detaily jako naplánování trasy, stravy, finančního rozpočtu a vše se sepíše. Cílem je naučit klienta aktivně plánovat, vyhledávat v jízdním řádu, organizovat činnosti.

Nabídka pracovních míst pro konkrétní profesi

pomůcky: větší archy papíru, tužky, fixy, nůžky, lepidlo, noviny s inzeráty s nabídkou pracovních míst, počítač s připojením na internet a tiskárnou

určeno pro jakýkoli počet osob, od jednotlivců až po větší skupiny

Všem účastníkům rozdejte větší archy papíru. Klienti si na papíry obkreslí několikrát obrys svojí ruky (ruka jako symbol práce). Poté si vyberou profesi, kterou chtějí vykonávat (můžete jim také profesi určit, můžou si ji losovat z různých možností apod.), název profese napíší na tento arch. Samostatně se snaží najít co nejvíce nabídek k práci pro danou profesi v místě svého bydliště. Hledají v inzerátech novin, inzerát vystříhnou a vlepí

do jedné z předkreslených rukou. Hledají na internetu, nabídku si buď vytisknou nebo píšou do další předkreslené ruky. Cílem je, aby se klienti naučili aktivně hledat práci, naučili se využívat více zdrojů.

Na závěr vyhodnotíme všechny hotové "koláže", diskutujeme o tom, jak moc bylo těžké nabídky k práci najít apod.

Profesní orientace klienta

pomůcky: velké archy balicího papíru, fixy, nůžky, lepidlo, staré noviny a časopisy, pastelky

určeno pro dvojice klientů, menší skupinky

Klient si lehne na velký arch balicího papíru a druhý klient obkreslí siluetu jeho těla. Poté se vymění. Každý klient má tedy svůj papír se svojí siluetou. Klienti mají za úkol vepsat, nakreslit, vystříhnout z časopisu a nalepit cokoli, co se týká jejich koníčků, zájmů, přání (i dětských), čím chtěli být, vzdělání apod.

Cílem je uvědomit si, v čem je klient dobrý, jaké jsou jeho silné stránky, co ho baví a zajímá, k jakým profesím tíhne, pro kterou profesi má vzdělání, nadání atd.

Následuje diskuze, o tom, jak byl úkol náročný, co dělalo klientům největší potíže a co naopak nejmenší potíže. Každý klient se pokusí vyjádřit, k jaké profesi nejvíce tíhne.

Čím bych mohl být

pomůcky: papíry A4, fixy, samolepící páska

určeno pro malé i větší skupiny klientů, kteří se předem znají

Každému klientovi nalepíme pomocí samolepící pásky na záda jeden list papíru A4 a dáme mu do ruky fix. Klienti píšou ostatním klientům na papír na zádech, co si myslí o tom, čím by mohl klient být, tzn. název profese. Poté se archy opatrně sundají, každý si přečte svůj arch. Následuje diskuze.

Co bude dnes k obědu? – hospodaření s penězi

pomůcky: kalkulačka, tužka, papír, kuchařská receptura

určeno pro jednotlivce a menší skupiny

Sdělíme klientům finanční limit, počet porcí pro uvaření oběda, popř. pro rozvržení celodenního stravování. Klienti sami navrhnou, co se bude vařit (nesmí to být jídlo z polotovarů!), najdou si recepturu, vypíší potřebné suroviny a zkusí odhadnout cenu jednotlivých potravin. Přemýšlejí také o tom, jaké množství potravin je nutné pro jednu porci. (Odhad je možné si zkontrolovat podle Receptur pokrmů, bývají dostupné v podobě knih nebo CD-ROMu, měla by je mít kuchařka ve vaší ústavní kuchyni).

Poté jdeme s klienty nakupovat, klienti mají sebou kalkulačku, hlídají si, aby nepřekročili finanční limit. Po nákupu klienti musí nákup vyúčtovat, předložit paragony ke kontrole, můžeme je učit vypsát pokladní doklady. Klienti uvaří oběd, prostrou, po obědě uklidí kuchyň, umyjí nádobí. Cílem je učit klienty přemýšlet, jak uvařit levně, chutně a zdravě pro určený počet osob.

Základy společenského chování

metoda: brainstorming, puzzle, hraní rolí

pomůcky: papíry, psací potřeby, nůžky

určeno pro malou skupinu

Vychovatel přečte nebo vysvětlí modelovou situaci: klientka jde se svým partnerem do divadla a tam potká svého nadřízeného s manželkou. Klienti píší heslovitě všechny nápady k dané modelové situaci, vše, co se v situaci odehrává (daní přednosti ve dveřích, představování, podání ruky apod.). Papíry s jednotlivými hesly se rozstříhají na kartičky a skupina má za úkol sestavit přesně celou situaci, jak má vypadat podle pravidel společenského chování. Při plnění úkolu klienti debatují, zvažují možnosti a alternativy. Po zkontrolování a vyhodnocení úkolu vychovatelem pak sehrají na dané téma scénku, vyzkouší si, jaké to je.

Slyším a rozumím – komunikace, asertivita

metoda: aktivní naslouchání

pomůcky: žádné

určeno pro trojice klientů

Dva klienti diskutují na dané téma. Při diskusi musí hráči před vyslovením vlastní myšlenky zopakovat nejdříve myšlenku protihráče. Třetí hráč funguje jako rozhodčí a dohlíží na dodržování pravidel hry. Po stanoveném čase (např. 10 minut) se hráči vymění, tak, aby každý byl jednou rozhodčím.

Pomocí metody aktivního naslouchání si mohou hráči ujasnit, zda rozuměli správně. Pravda je to, co příjemce slyšel, ne to, co řekl vysílající. Klienti se tak učí aktivním nasloucháním předcházet nedorozuměním. Po skončení následuje diskuze o to, jak moc bylo obtížné reprodukovat tvrzení druhého, co dělalo největší obtíže.

(Srov. Belz, Siegrist, 2001, s. 197)

Co o tobě vím – komunikace, asertivita

metoda: aktivní naslouchání

pomůcky: žádné

určeno pro dvojice klientů, velkou skupinu do dvojic rozdělíme

Dvojice sedí proti sobě, nejdříve o sobě hovoří jeden z dvojice, poté druhý. Hovoří souvisle každý po 7 minutách, mluví o svých zájmech, rodině, odkud pochází, co mají rádi apod. Vědomě do svého vyprávění zařadí jednu malou lež. (např. mám rád nudle s mákem - a není to pravda). Druhý klient poslouchá vyprávění, pozoruje svého protihráče. Snaží se jednak zapamatovat co nejvíce informací o svém protějšku, jednak se snaží lež odhalit. Poté se hráči prostřídají. U vyprávění se nesmí pořizovat žádné záznamy údajů.

Po skončení vyprávění sdělují jednotliví hráči ostatním, co o protihráči zjistil a zkusí odhadnout, který výrok nebyl pravdivý. Protihráč pak odhalí, do jaké míry se podařilo hráči zapamatovat si informace a odhalit lež. Společně pak všichni diskutují o tom, ze kterých nonverbálních projevů se dá lež v komunikaci odhalit.

Autíčka - Hledání práce, zaměstnání

pomůcky: žádné

metoda: dramaterapeutická hra

určeno pro dvojice klientů

Klienty rozdělíme do dvojic, jeden je "autíčko", druhý "řidič". Autíčko má zavřené oči a nechává se vodit řidičem. Řidič stojí za zády autíčka, řídí autíčko pomocí povelů:

dotyk na levé rameno = jdi vlevo,

dotyk na pravé rameno = jdi vpravo,

dotyk na záda mezi lopatky = jdi vpřed,

dotyk na hlavě = stůj

Na pokyn vychovatele a řidičů se autíčka rozjedou - jsou navigováni pomocí dotyků. Účelem je projít nějakou danou trasu bezpečně, nesmí dojít k havárii. Poté se hráči ve dvojicích vymění.

Těžší varianta :

Řidič řídí autíčko pomocí slovních povelů, kdy povely zastupují např. barvy, názvy jídel, tzn. třeba:

svíčková = jdi vlevo

koprová = jdi vpravo

rajská = jdi vpřed

guláš = stůj

Následuje diskuze o tom, jaká varianta hry byla obtížnější, zda se hráči cítili lépe v roli řidiče nebo autíčka. Pomocí cvičení klienti zjišťují, jaká role je podřízeného (vedeného) a nadřízeného (vedoucího) a která z těchto rolí jim více vyhovuje.

Sexeso – zdravý životní styl

pomůcky: kreslicí karton, nůžky pravítko, pastelky, fixy, výstřižky z novin, z letáků z gynekologické ambulance apod.

určeno pro všechny klienty, lépe větší skupina, každý vyrábí jednu dvojici pexesa, malá skupina musí vyrobit větší počet dvojic

S klienty vyrobíme pexeso (dvojice kartiček s motivy, které si buď protirečí nebo k sobě nějakým způsobem patří, možná je i klasická varianta pexesa se shodnými dvojicemi motivů) s tematikou bezpečného sexu. Klienti na jednu stranu kartiček píší, kreslí nebo nalepí nějaký motiv, z druhé strany jsou kartičky všechny stejné.

Poté si klienti mohou pexeso společně zahrát. Výrobě pexesa předchází diskuze, proč k sobě určité motivy patří či nepatří.

Takto můžeme s klienty vyrobit pexeso na různé náměty (drogy, těhotenství, zdravá výživa apod.)